

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге преплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, одликовани су:

Орденом Светог Саве ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА:

Јоца П. Нешић, председник општине смедеревске;
Вучета Стојановић, свештеник из Параћина;
Димитрије Ђорђевић, трговац из Београда;
Живко Стојиљковић, индустријалац из Ниша.

Орденом Светог Саве ПЕТОГ СТЕПЕНА:

Милорад Тадић, апотекар из Ваљева;
Радисав Јеремић, економ из Велике Плана, председник окружног одбора смедеревског;
Панта Јанковић, председник општине паланачке;
Обрад Милојевић индустријалац, председник општине грочанске;
Илија Бранковић, председник општине рипанске;
Василије Вукићевић, свештеник из Тулара;
Коста С. Половић, свештеник из Врањске Бање;
Петар Христић, трговац из Пирота;
Анта Анђелковић, економ из Великог Јовановца;
Михаило Максимовић, учитељ из Ваљева;
Крста Содујић, председник окружног одбора округа рудничког;
Матија Којић, председник општине бољевачке, округа рудничког;
Харитон Марковић, трговац из Сурдулице;
Сретен М. Поповић, свештеник у Белој Паланци;
Игњат Тодоровић, председник општине пожаревачке;

Шалом А. Русо, ђакон старе синагоге београдске;

Вујица Крسمановић, председник окружног одбора округа топличког;

Михаило Илић, трговац из Београда;
Радисав Јовановић - Ресавац, трговац из Београда;

Богдан Милановић, трговац из Сараораца;

Сретен Петровић, председник општине младеновачке;

Драгољуб Илић, трговац из Свилајнца;
Божа Милановић, трговац из Шапца;
Никола Н. Крстић, трговац из Београда;

Стојан Аранђеловић, свештеник из Крупаца;

Митар Мићић, економ из Турековца;
Лазар Јовановић, председник општине рогачићске;

Сретен Стошић, председник општине печанске (округа београдског);

Мита Ристић, трговац из Ниша;
Станислав Јовановић, економ из Заблаће;

Милан Стевановић, економ из Мале Јасикове;

Јован Мићић, економ из Чајетине;
Обрад Ђебић, тежак из Дљина;

Јован Г. Јовановић, трговац из Ниша; и
Младен Цојић, економ из Штубика.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. новембра 1909. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра Унутрашњих дела, одликовани су:

Орденом Светог Саве ТРЕЋЕГ РЕДА:

Д-р Сава Петровић, практичан лекар у Паризу;

Орденом Светог Саве ЧЕТВРТОГ РЕДА:

Д-р Станислав Новаковић, практичан лекар у Београду; и

Орденом Светог Саве

ПЕТОГ РЕДА:

Д-р Хранислав Јоксимовић, лекар среза темнишког.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. новембра 1909. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра Унутрашњих дела, одликовани су:

Орденом Светог Саве ПЕТОГ СТЕПЕНА:

Димитрије Христић, срески начелник у пензији и секретар окружног одбора врањског, и

Михаило А. Стевановић, учитељ у Врању и члан окружног одбора врањског.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. новембра 1909. год. у Београду.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА

у месецу октобру 1909. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца октобра извршено је у Србији:

1. Убиства	44
2. Детоубиства	2
3. Нехотичних убиства	4
4. Покушаја убиства	36
5. Разбојништва	11
6. Силована	2
7. Тешких телесних повреда	23
8. Паљевина	79
9. Опасних крађа	178
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	10

Од изложених дела пронађено је:

Убиства	37	или	84	%
Детоубиства	1	»	50	%
Нехотичних убиства	4	»	100	%
Покушаја убиства	35	»	97	%
Разбојништва	10	»	91	%

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Синовања 2 » 100 %
 Тешких телесних повреда 23 » 100 %
 Паљевина 4 » 0.5 %
 Опасних крађа 39 » 21.9 %
 Злонамерних поништаја
 туђих ствари 5 » 50 %

Највећи број убиства извршен је помоћу *ватреног оружја* (30), за тим помоћу *тугог оруђа* (6), помоћу *оштрог* (5), *дављењем* (2) и *тровоњем* (1).

Узроци њиховом извршењу леже у *међусобној свађи* за 12 случајева, у *освети* за 11, у *вршењу званичне дужности* за 4, у *користољубљу* за 3, и у по 1 случају: у *нужној одбрани*, *афекту*, *одбрани имлаовине*, *домаћој распри*, *домаћој неприлици*, *одбрани породице*, *страху од казне*, *љубомори* и *неморалним побудама*; за 5 случајева узроци су *непознати*.

Посматрана према местима у којима су извршена, изложена убиства јављају се: у срезу подунавском 4 (1 непронађено), у срезу левачком 3, у срезу грочанском 2 (1 непронађено), у срезу копанничком 2 (1 непронађено), у срезу јадранском 2, у срезу расипском 2, у срезу млавском 2 (1 непронађено), у срезу прокупачком 2 (1 непронађено), у срезу косаничком 2, у срезу пожешком 2 и по 1 у срезовима: врачарском, власотиначком, гружанском, лепеничком, трстеничком, беличком, деспотовачком, бањском, нишавском, пожаревачком, рањском (непронађено), звишком, качерском, орашком (непронађено), зајечарском, добричком, златиборском, аријском, моравичком, студеничком и у вароши Крагујевцу

Детоубиства су извршена по 1 у срезовима: звишком и зајечарском (непронађено).

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезовима: таковском, подунавском, орашком и прокупачком.

Покушаји убиства извршени су: у срезу косаничком 4 (1 непронађен), у срезу златиборском 4, у срезу колубарском округа београдског 2, у срезу деспотовачком 2, у срезу посаво-тамнавском 2, у срезу подунавском 2 и по 1 у срезовима: космајском, врачарском, власотиначком, гружанском, лепеничком, поречком, беличком, ресавском, нишком, јадранском, пожаревачком, млавском, хољском, звишком, зајечарском, бољевачком, прокупачком, жичком и у варошима Шапцу и Зајечару.

Највећи број ових дела извршена су у међусобној свађи (за 12 случајева) и *освети* (за 11).

Разбојништва су извршена: у срезу зајечарском 4 и по 1 у срезовима: подгорском, гружанском, лепеничком, оба моравска, орашком (непронађено) и бољевачком.

Синовања су извршена по 1 у срезовима: гружанском и алексиначком. Кривци су похватани.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу темнићском 2, у срезу јасеничком округа смедеревског 2, у срезу орашком 2, у срезу зајечарском 2, у срезу студеничком 2 у срезу жичком 2 и по 1 у срезовима: гружанском, неготинском, брзопаланачком, беличком, моравском

округа нишког, алексиначком, љубићском, рачанском, црногорском, златиборском и аријском. Кривци су по свима овим делма пронађени.

Паљевине су извршене: у срезу звишком 6, у срезу јасеничком округа крагујевачког 4, у срезу деспотовачком 4 (2 пронађене), у срезу подунавском 4, у срезу грочанском 3, у срезу неготинском 3, у срезу параћинском 3, у срезу сврљишком 3, у срезу качерском 3, у срезу бољевачком 3, у срезу прокупачком 3, у срезу драгачевском 3, у срезу врачарском 2, у срезу космајском 2, у срезу брзопаланачком 2, у срезу левачком 2, у срезу таковском 2, у срезу добричком 2 и по 1 у срезовима: оба колубарска, посавском округа ваљевског, тамнавском, ваљевском, јабланичком, пољаничком, гружанском, крагујевачком, крајинском, поречком, копаоничком, жуписком, беличком, ресавском, бањском, јадранском, хољском, орашком (пронађена), заглавском, тимочком, пожешком, аријском (пронађена), црногорском и студеничком.

Вредност свих ових паљевина износи око 15.200 динара.

Опасне крађе извршене су: у Београду 10 (3 пронађене), у срезу гружанском 9 (1 пронађена), у срезу лепеничком 9 (1 пронађена), у срезу параћинском 9 (5 пронађених), у срезу хољском 8, у срезу крагујевачком 8 (2 пронађене), у срезу грочанском 7 (3 пронађене), у срезу звишком 7 (1 пронађена), у срезу голубачком 6, у срезу пожаревачком 6, у срезу тимочком 6 (2 пронађене), у срезу посаво-тамнавском 5, у срезу моравском окр. пожаревачког 5 (4 пронађене), у срезу зајечарском 5 (1 пронађена), у срезу бољевачком 5, у срезу подгорском 4, у срезу посавском окр. ваљевског 4, у срезу алексиначком 4, у срезу пожешком 4 (1 пронађена), у вароши Пожаревцу 4, у срезу поречком 3 (1 пронађена), у срезу трстеничком 3 (1 пронађена), у срезу темнићском 3 (све пронађене), у срезу млавском 3, у срезу качерском 3, у срезу космај-

ском 2 (1 пронађена), у срезу тамнавском 2 (1 пронађена), у срезу јабланичком 2 (1 пронађена), у срезу јасеничком округа крагујевачког 2, у срезу неготинском 2, у срезу ресавском 2, у срезу нишавском 2 (1 пронађена), у срезу лужничком 2, у срезу жичком 2 и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, врачарском (пронађена), пчињском, крајинском (пронађена), ражањском, левачком (пронађена), беличком (пронађена), деспотовачком, моравском окр. нишког, јадранском, маћванском, јасеничком окр. смедеревског, подунавском (пронађена), орашком, црногорском и у варошима: Крушевцу, Нишу, Пироту, Шапцу (пронађена) и Ужицу.

Вредност покрадених ствари износи око 15.000 динара.

Злонамерни поништаји туђих ствари извршени су по 1 у срезовима: подгорском (пронађен), лепеничком (пронађен), беличком (пронађен), ресавском, посаво-тамнавском (пронађен), таковском, качерском, тимочком, пожешком и црногорском (пронађен).

Вредност уништених ствари износи око 2150 динара.

Поред ових дела у Србији је извршено у месецу октобру још и 14 самоубиства и то у Београду 2, у срезу ваљевском 2 и по 1 у срезовима: поречком, нишком, млавском, таковском, заглавском, прокупачком, пожешком, студеничком и у варошима Ваљево и Шапцу.

Ова су самоубиства извршена: *ватреним оружјем* (9) и *вешањем* (5); а узроци њиховом извршењу леже: у *дугој болести* за 4 случаја, и по 1 случају у *гржи самести*, у *оскудици*, у *чистољубљу*, у *рђавом домаћем животу*, у *страху од казне*, у *очајању*, и у *душевном растројству*. За 3 случаја узроци су *непознати*.

Покушај самоубиства извршен је један у срезу колубарском (ватреним оружјем због љубави).

Општи преглед до сада изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У З И	УБИСТВА											
		Убиства	Детоубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Синовања	Тешке телесне повреде	Паљевине	Опасне крађе	Злонамерни поништаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	3	-	-	4	-	-	-	8	11	-	-	-
2	« ваљевски	-	-	-	1	-	-	-	4	10	1	3	1
3	« врањски	1	-	-	1	-	-	-	2	3	-	-	-
4	« крагујевачки	3	-	-	2	2	1	1	6	28	1	-	-
5	« крајински	-	-	-	1	-	-	2	7	6	-	1	-
6	« крушевачки	5	-	-	-	-	-	2	5	-	-	-	-
7	« моравски	5	-	-	4	-	-	3	11	17	2	-	-
8	« нишки	1	-	-	1	1	1	2	4	6	-	1	-
9	« пиротски	1	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-
10	« подрински	2	-	-	4	-	-	-	1	8	1	1	-
11	« пожаревачки	5	1	-	4	1	-	-	7	39	-	1	-
12	« руднички	1	-	1	-	-	-	1	5	3	2	1	-
13	« смедревски	5	-	2	2	1	-	4	5	3	-	-	-
14	« тимочки	1	1	-	3	5	-	2	5	16	1	1	-
15	« топлички	5	-	1	-	-	-	-	5	-	-	1	-
16	« ужички	4	-	-	4	-	-	4	3	6	2	1	-
17	« чачански	2	-	-	1	-	-	4	4	2	-	1	-
18	Управа града Београда	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	2	-
	Свега:	44	2	4	36	11	2	23	79	178	10	14	1

Из канцеларије Антропометријско - Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 1. децембра 1909. године АБр. 2233, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(НАСТАВАК)

Још ћемо, односно дужника и лица под стечајем, напоменути само ово: да ништа не смета да дужник и лице под стечајем могу лицитирати, као пуномоћници, за неког другог, само ако тај други има лично способности да буде надметац на јавној продаји. Н. пр., продаје се имаће једног лица које је тугор, то лице, ако не може лицитирати за себе, може, на начин како то предвиђа закон о старатељству, лицитирати за своју пупилу. Ту не бисмо имали никакву повреду §-а 479., јер ту је дужник само физички надметац, *правни* надметац, онај на кога мисли тај пропис, јесте маса (пупила), јер *Qui mandat ipse fecisse videtur*.

Да лице под стечајем може бити пуномоћник (уговорни, наравно, пошто, по чл. 21. зак. о старатељству, „Не могу бити старатељи ни спомоћни старатељи: б., који се под стечајем налазе“), о томе не може бити сумње. На првом месту, као што смо већ казали, лице под стечајем не губи правну способност, због чега оно може да закључује уговоре: па, дакле, и уговор о пуномоћству (§ 609. грађ. зак.). Затим, зато што се пуномоћник не обавезује оним правним послом који за свог властодавца закључи, већ везује овога (§ 620. грађ. зак.), могу бити пуномоћници и релативно неспособна лица (§ 621. грађ. зак.), н. пр., малолетници од седме до двадесет прве године или распикуће. (Малолетник до седме године или умно оболело лице не може бити пуномоћник: власт пуномоћникова проистиче из *уговора* о пуномоћству, а та лица, као апсолутно неспособна по § 533. грађ. зак., не могу закључити никакав уговор). Ако би, поводом пуномоћства, стечајни дужник постао дужник свога властодавца, н. пр., у случају §-а 617. грађ. зак., разуме се да таква његова обавеза не би имала дејства према стечајној маси (§ 25. зак. о стеч. поступку).

в. *Извршилац продаје*. Чиновник који врши продају не може бити лицитанат из тога разлога што би он могао, благодарећи власти и утицају који има, удесити ствар тако да продаја на њему остане, и ако би се пописано добро могло продати скупље. Осим тога, незаинтересованост коју власт треба да покаже у вршењу својих функција само може подићи углед њен у очима појединаца.

У француском праву, по чл. 711. грађ. суд. поступка, не могу бити надметачи (*les enchérisseurs*) на јавној продаји „чланови суда код кога се врши продајна процедура“.¹⁾ По истом пропису, не може се надметати ни „*l'avoué poursuivant*“, а то је *l'avoué* који је тражио принудну наплату, (*Les avoués* су нарочити ред спомоћних

¹⁾ Питање се поставља само за случај да је један од тих чланова хипотекарни поверилац на добру које се излаже јавној продаји. Може ли он лицитирати? Прочи се подељени: по једнима, забрана чл. 711. односи се и на тај случај, по другима, као што су, н. пр., Boitard, Colmet-Daage et Glasson (*op. cit.*, II, p. 451), такав члан суда могао би бити надметац.

органа суда који појединце заступају у грађанским споровима, јер, у Француској, појединцима није допуштено, као код нас, водити лично парницу. Garsonnet, *Précis de procédure civile*, p. 171 et suiv.; Bonfils, *op. cit.*, Premier semestre, p. 44). У аустријском закону о извршењима (*Exeutionsordnung*), а специјално у његовом §-у 180. у коме се говори о лицима која не могу лицитирати, стоји и то: „Исто то важи за судију који руководи продајом, записара и добошара“ (*Gleiches gilt von dem den Termin leitenden Richter, dem Schriftführer und Ausrufer*). Исто то важи, што значи да ни тим лицима није допуштено надметање.¹⁾

Забрана да чиновник који врши продају може лицитирати има се применити увек, дакле и онда ако тај чиновник није полициски орган. Ми ово велимо стога што има и других органа који могу вршити егзекутивне наплате. Тако, 1^о. По §. 13., пресуде општинске извршњу сами општински судови („Општински судови... пресуде своје извршују сами“ — §. 13. став први *in fine*), осим ако би се таква пресуда имала извршити из непокретнога имања, у коме случају „општински суд писаће дотичној власти полициској, која ће пресуду извршити по општим правилима о извршењу“ (§. 13. став 5.). Дакле, орган суда општинскога који врши продају ради наплате пресуде истога суда не може се надметати. Видећемо доцније, у параграфу о уништају јавне продаје, да ли има и каквих санкција овој забрани, пошто оне санкције која постоје, за ту забрану, код продаја (непокретних добара) вршених од стране полициских чиновника, то јест уништај продаје (§. 501. у вези са §-ом 479.), овде нема: по §. 506. „Јавна продаја покретних ствари не може се уништити него се може само накнада штете тражити...“ Наведени пропис тиче се и продаја које врше општински судови, јер те продаје имају за предмет само покретне ствари. Истина, у даљем ставу истога параграфа додаје се: „...осим ако би било злоупотребења и непоштења од стране извршитеља и купца“, али питање је да ли наш случај долази под то наређење, питање којим ћемо се, такође, доцније занимати. 2^о. Пресуде и решења (о судна — §. 454.) донесена у корист Управе Фондова, као заложнога повериоца, по зајмовима које она даје појединцима, извршује сама та Управа, односно њени чиновници, што се види из првога става чл. 53. закона о Уређењу Управе Фондова од 8. Јула 1898. године („Извршење наплате из заложеног имања, Управа ће вршити нарочитим својим органима или пуномоћницима, а по прописима овога закона“). Извршилац продаје, за рачун Управе Фондова, не може се, такође, надметати: пошто се, у принципу, и овакве јавне продаје врше по прописима грађ. суд. поступка, од кога се чине само она одступања која су предвиђена у чл. 55. закона о уређењу Управе Фондова, то се на исте продаје има применити, наравно, и пропис §. 479. одно-

сно лица која не могу бити лицитанти. Санкција тога прописа, ако је продаја имала за предмет непокретно добро, лежи и овде у §. у 501.. Ако је, пак, Управа Фондова служила као залогова каква покретна ствар коју је јавном продајом она продала (чл. 58. истога закона), питање о санкцији речене одредбе §-а 479. у том случају, питање нотирано и у претходној тачки, расправиће се доцније. 3^о. По закону о непосредном порезу, а поименце по чл. 107., наплату пореза и приреза врше пореске власти, поред полициских и општинских, што значи да ни порески орган који врши једну такву наплату (§. 465. тач. 1. и 2.) не може бити лицитанат, јер се и те наплате врше, у главном, по одредбама грађ. суд. поступка. 4^о. И у опште, кад год се врши каква јавна продаја, извршилац се не може надметати, као, н. пр., када се, тим путем, наплаћују таксе које се, ма из кога разлога, нису у почетку наплатиле (чл. 19. зак. о таксама), или царинске дажбине, и т. д. Јер, осим тога што се, код свих јавних продаја, имају применити прописи грађ. суд. поступка, изузев већ да је каквим специјалним законом друкчије наређено, може се, за искључење извршиоца из надметања продаје, навести и сама *ratio legis*.

Али, како су *exceptiones strictissimae interpretationis*, одредба §-а 479. о забрани да извршилац продаје може бити надметац не сме се проширити и на друга лица, па ма како да би могло бити и разумљиво и корисно да се и она од лицитирања одстране. Тако, н. пр., не би била неуредна продаја на којој би био лицитанат срески начелник, ако он није вршио продају него његов писар, као што не би била неуредна ни продаја извршена за рачун Управе Фондова, на којој би се надметао један од чиновника те Управе, само ако тај чиновник није у исто време и извршилац те продаје. Судије и чиновници онога суда који је надлежан да расправља о уредности једне продаје могли би бити, сасвим, надметачи на тој продаји. Разуме се да, н. пр., судија лицитанат не би могао решавати у спору поведеном због исте продаје, пошто би он био у њему заинтересован (§. 52. тач. 1.). У француском праву, као што смо видели¹⁾, не могу бити надметачи ни судије онога суда који има да суди о правилности егзекуције. Додаћемо да, и код нас, то не може бити за препоруку да горе побројана лица, која, по законском тексту, могу лицитирати, буду надметачи на јавним продајама на којима она, због свога звања и положаја, могу, било у једном било у другом правцу, вршити штетан утицај.²⁾ (НАСТАВИЋЕ СЕ)

Ж. Перић

¹⁾ Boitard, Colmet-Daage et Glasson, *op. cit.*, II, p. 450 et 451.

²⁾ Да ли се може надметати добошар? Ми смо горе видели да, у аустријском праву, ни он (*Ausrufer*) не може бити лицитанат. Ми мислимо да по правилу, које смо малочас цитирали, да законске изузетке треба тумачити у најужем смислу, код нас би добошар могао бити надметац. § 479. вели да не може лицитирати чиновник који продају врши, а под тим чиновником не може се, на сваки начин, разумети и добошар.

¹⁾ Canstein, *Lehrbuch der Geschichte und Theorie des Oesterreichischen Civilprozessrechtes*, Zweites Band, S. 856.

ПРОДУЖЕНИ ЗЛОЧИН

(НАСТАВАК)

2. Године старости учиниоца.

Неки од појединачних актова учињени су пре него што је оптужени имао пуних 12 година, а други опет пошто је већ ту годину навршио.

Раније учињени актови отпадају и имају се сматрати да нису кажњиви по сили прописа § 55. к. зак., а за доцније има се оптужени предати суду, да му суди с обзиром на § 56. к. зак.¹⁴⁾

3. Олакшавајуће и отежавајуће околности.

Било би противно изнетоме гледишту о јединству продуженог злочина, кад би се у овоме издвајали његови појединачни актови, па само некима од њих придавале какве олакшавне или отежавне околности. Ове околности имају да се признају учиниоцу таквог злочина у погледу тога злочина као целине, а не само у погледу његових појединачних актова.¹⁵⁾

Б. На случај одбацивања појма о продуженом злочину.

Сви изнети случајеви расправљају се веома просто и сигурно; подвојености мњења, која постоји при примени појма у законодавству, овде не може да буде.

Тако:

При измени закона потпуно се примењују начела, која су утврђена прописима § § 2 и 11. каз. зак., према времену, када су учињена поједина дела, о којима се суди.

Ово важи и у погледу година старости учиниоца; сва дела, која је учинио пре његове 12 године отпадају и њему ће се судити само за она дела, која је доцније учинио.

Исто тако и што се тиче олакшавних околности, оцена се упрошћава и избегавају се тешкоће, које при примени појма могу да наступе.

Према изложеноме неоспорно је да се при примени појма продуженог злочина у законодавству, с једне стране чини из-

¹⁴⁾ Олесхаузен оп. cit. код § 55. п. 4, Дер оп. cit. стр. 193.

¹⁵⁾ Дер оп. cit. стр. 184.

Дајемо овај пример:

Лопов чини продужени злочин крађе у 6 пута и он признаје да је ту крађу вршио свега 4 пута, али се нађе да је крив за свих 6 појединачних актова. Сад за она 4 акта, што их признаје, може му се ставити у олакшицу околност из т. 7. § 59. к. зак., а шта ћемо за она друга два акта, која не признаје?

Од оцне суда зависи у опште оне ли се оптуженоме да призна каква олакшавна околност, и овде та оцена мора бити једноставна за цео продужени злочин као једну целину па се она мора у целисти признати или одбацивати, јер се појединачни актови не могу ни у овом погледу ценати.

У нашој судској пракси не поступа се овако, већ се таква олакшавна околност придаје појединачним актима, што је свакако погрешно. Међу тим суду не би ништа стајало на путу да ту олакшавну околност слободно цени, па да је оптуженоме призна или одрече у погледу целог продуженог злочина. Н. пр. нађено је да је оптужени крив за једну продужену крађу, учињену у 6 појединачних актова и он признаје само 1 акт а 5 одрече. Тада би суд могао да му такво признање, као олакшавну околност, сасвим одбаци, нарочито ако би томе ишло у прилог и још какве околности и т. п.

весно одступање од правних начела, која су основица тога појма, а с друге стране, за љубав одржавања јединства продуженог злочина може се доћи у незгодан положај и двоумицу како да се поступи. Тако не одржава се јединство продуженог злочина, кад се морају да одбаце његови појединачни актови и ако ти актови чине једну целину с осталима, за које учинилац мора кривично правно да одговара. Ово јединство поцепано је силом закона. А опет код примене олакшавних околности у погледу целог деликта, судија може често да дође у тежак положај, не знајући да ли да такве околности призна или одбаци, пошто може имати разлога и за једно и за друго поступање.

О застарелости код продуженог злочина.

Овде ће бити говора само о застарелости истраге, а не и о застарелости извршења пресуде, пошто она у покренутом питању не игра никакву улогу.

Опште је правило да кажњиво дело, односно истрага за кажњиво дело, почиње да застарева од дана кад је то дело учињено.

Ово опште правило важи и за продужени злочин.

Према томе, а с обзиром на ранија излагања о продуженом злочину, застарелост истраге код продуженог злочина почиње тећи од дана, кад је учињен његов последњи појединачни акт, јер је и тога дана учињен тај злочин.¹⁶⁾ Очеvidно је да се продужени злочин, као једно дело, не може ни у овом погледу да цела, и да о застарелости његових појединачних актова не може бити никаквог говора.

Овакво је схватање сасвим правилно према природи продуженог злочина, а међу тим њиме се може учинилац да доведе у тежак положај, појам продуженог злочина у место да послужи на олакшање кривцу, може да послужи на његову отежицу. Тако кад би се овај појам избацио из законодавства и сукцесивни актови продуженог злочина били посматрани као самостална кажњива дела, онда би се лако могло десити да наступи застарелост за поједина од ових дела, можда и за сва, сем онога, које је оличено у последњем акту; учинилац би у овоме случају имао да одговара само за један злочин у простој форми, а код постајања појма продуженог злочина — одговараће за цео тај злочин.¹⁷⁾ Ово важи и за прекид

¹⁶⁾ Олесхаузен оп. cit. код § 67. п. 14 и тамо означени писци; Лист оп. cit. стр. 338. (в. прим. под 4) и тамо означене писце; Дер, стр. 196, и сл. (види прим. под 3), у којој се указује на многобројну литературу), Х. Мајер — Алфелд оп. cit., стр. 266. прим. под 3) и тамо означена литература.

¹⁷⁾ Ову незгоду увидео је Дер (оп. cit. стр. 201. и 202.) па вели: „та околност не војује противу продуженог злочина, већ противу тога, да се у пракси сувише не тежи примени појма продуженог злочина. Кад се тај појам тачно ограничи и казна одређује паметно, онда ова једноставна застарелост не ће довести до строгости која би се у пракси осетила“. Међу тим ово није тачно.

Интересантно је како су поједини писци, очевидно увиђајући ову незгоду, хтели да је ублаже на тај начин, што су се трудили да унесу нов појам о прекиду застарелости код ових дела. На име, изнела се поставка, која се сасвим противи схватању прекида застарелости (в. § 77. срп. к. зак., § 68. нем.

застарелости. Ако се у смислу § 77. ка'з зак. учини прекид застарелости за ма који од појединачних актова, ма да се не би ни знало за остале актове продуженог злочина, тај ће прекид према утврђеном појму важити за цео продужени злочин.

Обратно, кад се појединачни актови сматрају као засебна кажњива дела, онда не ће наступити такве правне последице, већ ће прекид стојати само у погледу онога дела, према коме је рађено у смислу поменутога закона.

Овакве правне последице ни у колико не иду у прилог задржавању овога појма у законодавству.

Губитак права на приватну тужбу. (Der Strafantrag, § 176, 1 одељ. 2 став срп. к. зак., § 61. нем. к. зак.)

И овај рок може бити само једноставан, па према томе и овде ће наступити исте незгодне правне последице.

Рок за губитак права на приватну тужбу за какав продужени злочин, као једну целину, почиње тећи од дана кад је оштећени сазнао за последњи појединачни акт — и за кривца — без обзира на то, што би он и пре тога знао за раније појединачне актове.¹⁸⁾

Тужба је недељива, она не може да се ограничи на поједине сукцесивне актове, већ обухвата цео продужени злочин, па чак и оне сукцесивне актове, који су учињени после подигнуте тужбе: она обухвата како учиниоца, тако и све саучаснике и јатаке.

Ово се има узети овако према природи продуженог злочина, а у погледу немачког казненог законика и према његовом § 63-ем.

У нашем казненом закоником није изведено ово начело. Према томе код нас би се истина морало узети да тужба обухвата цео продужени злочин, али само у погледу лица, које би приватни тужилац хтео да тужи, а за остала лица, која он не би хтео да оптужује, на вољи му стоји, и то би му тако и важило (види гл. III § § 31—35 крив. с. пост.).

Наша судска пракса и овде греши у томе, што наши судови суде само о оним актима продуженог злочина, за која је неко стављен под суд, не узимајући у оцену и друге актове, за које би се дознало у току судског извињања. Међу тим како је продужени злочин једна целина, судска пресуда би у сваком случају требала да обухвати све његове сукцесивне актове, који су истрагом утврђени. Противно поступање показује да се погрешно схваћа биће продуженог злочина.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

М. С. Ђуричић
члан касационог суда.

к. зак. ит.д.) од стране законодавца и науке, а то је: да застарелост истина почиње са сваком појединачним актом: али се прекида сваком доцнијим продужењем, (Види Геслера и Ленинга код Дера оп. cit. стр. 201 прим. под 2.).

¹⁸⁾ Тако опште мњење писаца: Олесхаузен оп. cit. код § 61. и 34., § 73. и 9. Дер оп. cit. стр. 204. прим. под 5) и тамо означени писци: Х. Мајер—Алфелд оп. cit. стр. 252 прим. под 45 ит.д.

ОСМИ МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ЗА КАЗНЕНЕ ЗАВОДЕ

(НАСТАВАК)

Под претпоставком признања изложених принципа, конгресу ће бити изнето на саветовање, које класе злочинаца треба подвргавати „неодређеној осуди“ а које треба да буду искључене из ње, као и то, како се може изрећи „неодређена пресуда“ без минималног и максималног ограничења а да не буде опасности по личну слободу индивидуе.

Неколике државе Уније решиле су већ ова питања и привеле их већ и у праксу. Без намере да се прејудуцира одлукама конгреса, изгледа да би било правилно придружити се схватању оних стручњака, који „неодређеној осуди“ подвргавају све друге класе злочинаца, сем лакших преступника, који се обично кажњавају малим новчаним казнама или кратким лаким затвором, и сем случајева код тешких убистава, код којих је предвиђена казна смрти, дакле, према томе изузимају само лаке преступнике и убице с предумишљајем.

Минимално и максимално ограничење не слаже се са принципом, „неодређене осуде“, јер га ова потискује већ самим ограничењем на „одређену осуду“.

Кад се једном колегијуму судија покљони поверење, да преко потребне мере не искључује злочинца из уживања слободе, онда се може колегијуму, састављеном из судија, чиновника казних завода и слободних грађана, признати поверење, да ће моћи наћи прави круг времена за одлагање казне без опасности за личну слободу индивидуе.

Низ држава у Америци задржале су минимално и максимално ограничење; тако н.пр. ни једна казна лишења слободе не сме трајати мање од 3 месеца, а ни једно одузимање слободе не сме премашати трајање од 15 година. Друге су га државе, опет, одбациле. Ако би се конгрес изразио, да препоручи њено примање, онда би, изгледа, било потребно још само да се наредне нека са свим екстремна ограничења.

Прва су два питања, наравно, од претежне важности за американске државе или за државе које имају нарочитих симпатија према „неодређеној осуди“. Такав случај већ неће бити са немачким судијским круговима, који не могу радосно поздравити такву врсту правосуђа, које им узима из руку одмеравање казне, већ им се морају оштро одупрети. Но ипак за то и за њих остаје то питање интересантно и у највећој мери поучно. Код ове старе врсте правосуђа од већег је значаја питање, да ли код непризнавања „неодређене осуде“ постоји разлог за законску интервенцију, да се „одређена пресуда“ ограничи у извесним случајевима и у извесним правцима.

Ово је питање добро дошли повод, да се једном подигне глас противу безусловног пуштања у слободу поновљених повратника и злочинаца из навике и од заната, који за време осуде нису

показали ни мало знака покајања, о којима је добивено уверење, да су потпуно непоправими и несаломљиви, већ су шта више можда и за време трајања осуде предузимали кораке за припрему нових казних дела, и о којима извршне власти с позитивном сигурношћу знају, да ће у току кратког времена извршити какав нов злочин те тако оштетити човечанско друштво и крвљу и имањем. Небројено таквих људи свакодневно се пуштају из казних завода.

Ту је потребна законска интервенција. Сви они, који су дугим својим животом дали доказа, да неће да се поправе, да на то и не мисле, да нису чак ни у стању да поштеним начином живе, и да је њихова слобода опасна по друштво, сви ти треба да остану ван слободе. Често се додајује, да свакоме може још куцнути час покајања и прекрета. Пракса, пак, говори друкчије. Па и кад би било тако, ипак због тако незнатог броја, који својим начином живота показује знаке покајања, широка јавност не сме бити изложена необузданој, ниској људи осталих хиљада таквих бедника. Па онда још и читао низ оних тако званих душевно умањено урачуњљивих. Бол морају осећати они који то знају, па отвореним очима гледају, како се овима, по издржаној казни, широм отварају врата у неограничену слободу. Не може се ни замислити, како неописана несрећа проистиче отуда за безброј њих, који су изложени тој опасности, ни најмање не слутећи је. Ту би законодавство требало да каже своје, ту би се требала да повуче једна реза, те да се од „одређене осуде“ начини „неодређена“, т.ј. она која не одређује време трајања.

Питање 2. Како би се и на који начин могле извршивати пресуде страших судова, нарочито у погледу на злочинства из навике и законске казнене неурачуњљивости?

По законима Сједињених Држава, досељеник, кога је нека страна држава осудила за какав тежак злочин, може јој бити издат. На све стране показало се као неопходно потребна ствар више споразума за међусобно издавање криваца. Можда ће се заседањима конгреса постићи, да се тај пут што боље утре; тиме би се више појачала општа сигурност публике, што би се знатно великом броју злочинаца у многоструком ускратило расположење да извршују зла дела.

Питање 3. Какви се споразуми или државни уговори могу закључити, те да се стане на пут тежњама интернационалног злочиначког света, да се међусобно сједињује и организује?

То је питање и важно и акутно.

Потпуно је пружена могућност, да се човечанско друштво више но до сада заштити од злочиначког каља. Није нова, али је многобројнија појава на пољу злочина постојање интернационалних дружина, које су под вођством ванредно способних злочинаца у своје фаху. Ретко полази за руком, да се похватају вође тих дружина, које ретко узимају лична учешћа у извршењу злочина. Хапшењем појединих индивидуа, које су извршиле

дело, није се много успело, пошто се празнине брзо попуњују. Општим, заједничким корацима културних народа, могло би се стати за врат вођама тих интернационалних дружина. те би се тако могле уништити и читаве организације. Морамо се надати, да ће конгрес наћи полазну тачку у овоме, те да се применом њеном у пракси учини једном крај тим дружинама, које су недостојне савремености.

Питање 4. Какву улогу игра смртна казна у разним земљама?

Гласови за и против смртне казне, једном речи интерес публике за смртну казну јако се умножио. При том је од великог значаја, што се и међународни конгрес за казнене заводе бави темом „смртна казна“, и ако не толико да у том питању достигне до извесног становишта. колико да расветли материју, да прикупи материјал и да лиферије стручне информације.

У циљу прибављања једноликих извештаја, израђена је једна шема питања. Њом се моли свака држава за обавештење, да ли је и за које злочине уведена код ње смртна казна, каква казна евентуално долази на њено место, да ли се погубљења врше јавно и на који начин, какви прописи егзистирају у опште о њеном извршењу, како се често она извршивала, у којим случајевима и на који се начин замењује она у другу казну, и у колико су случајева деликвенти пре ње извршили самоубиство. Даље, које јавно мишљење у погледу смртне казне преовлађује у дотичним земљама, кад је где укинута смртна казна и које би мисли и опаске још могле бити од интереса за ову тему.

II. ОДЕЉЕЊЕ:

Управа казних завода.

Питање 1. Који су битни принципи једног модерног поправног система и у ком се правцу треба да ограничи његова примена?

Ни једно питање модерне управе казних заводима није интересантније и важније него ово. Осми међународни конгрес хоће једном све да скупи, да састави у једну одређену форму и да изнесе на претрес и доношење одлуке значајног форума стручњака. — све што се до сад измудровало у модерним системима, погледима, уређењима и законима, не би ли учинио успешним опште признати главни циљ свих модерних управа казних завода: „поправку казних осуђеника“.

Како се може остварити поправка? Заједничким затвором као припремом за социјалне дужности; потпуним изоловањем, да би се могло боље извести индивидуално поступање, или мешавином оба та система?

Треба ли осуђенике у опште упућивати у државне казнене заводе или треба претпоставити упућивање у потребне заводе или насељавача на државна добра или упућивање на културне радове?

У широј јавности обично се сумњичи могућност поправке осуђеника, док се модерна наука о казним заводима чвр-

сто придржава идеје о поправци и свима је средствима брани. Може се очекивати, да ће и нови конгрес нагласити оправдану наду на поправку осуђеника, али да ће, на основу искуства која су показала најновији поправни системи, ограничити вероватност поправке. Измена мисли, искустава и погледа обећава да ће пружити неопцењив материјал, и желети је, да се тиме успе, да се више снаге и средстава концентришу према онима, који су „способни за поправку“, а да се за „неспособне за поправку“ препоручи извршење казне, које ће више одговарати стварности и потреби.

Питање 2. Какве поправке треба учинити у погледу превременог отпуштања осуђеника из казних завода?

Бесмислица би била, хтети помишљати на поправку осуђеника, а не изложити их васпитним утицајима. Ко хоће да васпитива, не може то учинити само претњом и применом казни; пре ће изгледати на награду бити елементи способни за поправку и подстицање на рад. За то се мора поклонити више пажње награђивању за добро владање за време осуде.

Награда за којом ће највише тежити један осуђеник, јесте раније отпуштање из сузачства. Парламенти су се годинама и годинама бавили тим питањем и оправданим жалбама следовали су поправни прописи. Али би се много више могло учинити, кад би се меродавним местима, која су тако удаљена од праксе, начинио приступачан екстракт искустава која је на том пољу имала модерна наука о казним заводима. За то нико није боље у стању, нити је ико више позвао него међународни конгрес, да он то учини својим одлукама, пошто ће идуће године имати и богата искуства о новом америкачком систему отпуштања осуђеника на часну реч и лично давање обавештења о самој себи.

Питање 3. Која су најбоља средства, да се осигура продуктиван рад осуђеника, нарочито у малим казним заводима?

Овим се питањем није ишло на то да се узме у дискусију цела област рада по казним заводима: хтело се само да се расветли рад у казним заводима, у колико је он од важности по психичко и морално добро осуђеника.

Иако је питање како ће се у великим заводима оптеретити радом осуђеници са другим осудама и како ће се ти радови организовати, према питању како се могу снабдевати радом осуђеници, чија осуда траје 3—14 дана или 1—2 месеца, исто тако и притвореници под истрагом, чије је трајање лишења слободе потпуно неодређено, а нарочито још у малим, месним затворима, који имају највише по 10—20 затвореника, на можда и мање. Многе хиљаде индивидуа, које су затворене по таквим малим, месним затворима свију земаља, много пате, телесно и морално, под притиском принудног нерада. Мора се желети и надати, да ће саветовања на конгресу дати подстрека за предузимање мера, које ће бити у стању да и у овом правцу пруже помоћи. (свршиће се)

НЕКОЛИКЕ НАПОМЕНЕ ИЗ ЗАКОНА О ШУМАМА

Заиста нема ни једнога позитивнога закона који је тако мало постигао свој циљ, као што је то закон о шумама. Уместо да их сачува овај закон директно помаже сатирање шума. Он би се са пуно права могао назвати закон *против шума*. Али и он тако рђав, ваљда да би се рационалност његова довела до врхунца, погоршан је сасма противзаконим тумачењима од стране судова и нехатом управних власти.

Ми немамо намеру да се за сад детаљно бавимо овим законом. Хоћемо само да учинимо неколике практичне напомене.

1. Најопаснији по својим последицама у закону о шумама јесте члан 133., који прописује поступак око ислеђивања шумских кривица. Он наређује да ће протокол чувара шума сам собом бити *јавна исправа*, која је потпун доказ и о томе да је извршено дело и о кривичној одговорности оптуженог. Али да би протокол имао карактер јавне исправе нужно је да он буде *уредан*. Члан 133. зак. о шумама изрично побраја реквизите који су нужни за уредност протокола.

Протокол, који се у судској пракси назива протокол чувара шума, постаје не само акцијом једне власти — чувара шума, већ акцијом *три* разноврсне власти: чувара шума, општинског суда, на чијој је територији извршено шумско кривично дело и начелника среза на чијој је територији извршена шумска кривица. Свака од те три власти има у изради протокола оделиту дужност. Целокупан протокол биће уредан тада, ако је свака власт, која у његовој изради учествује, уредно свршила своју дужност. Ево у чему се састоји та уредност.

А) Чувар шума дужан је да поднесе *реферат* општинском суду оне општине, на чијој је територији дело извршено. Противу оптуженог биће овај реферат потпун доказ само тада, ако је чувар у њему потврдио: а) да је оптуженог ухватио на самој делу — при извршењу; б) да га је ухватио на путу из шуме кад дрва носи.¹⁾ Ако би чувар поднео реферат по чувењу или по сведошћу других, који су горосече видели, онда такав реферат не може имати снагу јавне исправе. Констатације чуварева у реферату морају бити резултат његовог чулног запажања.

Свој реферат чувар је дужан да напише и поднесе општинском суду у року за 5 дана од дана кад је дело извршено. Треба добро разумети да се реферат мора

поднети у току тих 5 дана, а не пошто и цео пети дан протече. Ако се овај размак времена не буде поштовао, онда ни цео реферат нема карактер јавне исправе.

Б) Задаћа је општинског суда да изврши увиђај на лицу места и да утврди да је дело горосече заиста извршено. Докле, дакле, реферат чуварева има поглавито да служи као доказ о личности виновниковој, увиђај општинског суда има да служи као доказ о постојању дела. И тај увиђај мора бити уредан. Његова је уредност у року за који треба да се изврши, у *присуству* лица чије присуство закон тражи, у саставу уредне *исправе* и *шљењу* њеном на време полициској власти.

α) Дан кад је суд примио чуварева реферат долази у онај петодневни рок, за који је чувар дужан да га поднесе. Тај дан за општински суд не рачуна се. Дани трају од поноћи до поноћи. Рок за општински суд почиње дакле тећи од следеће полуноћи дану кад је реферат примљен. Од тада па за 24 сата, дакле до друге полуноћи дужан је општински суд изаћи на лице места и утврдити постојање дела. Не учини ли он то у овоме року протокол губи карактер јавне исправе.

β) Увиђају мора присуствовати председник или кмет, два грађанина, чувар шума и окривљени. Изостанак ма кога од ових лица повлачи за собом ништавост протокола: Али, пошто је увиђај доказ противу окривљеног, то се свакако он не може силом нагонити да доказ противу себе даје, т. ј. он се силом не може доводити на увиђај ако неће да дође. Међу тим пошто закон тражи његово присуство, то је онда нужно окривљеног позвати на увиђај тако да он има материјалне могућности да дође и да му присуствује. Не буде ли оптужени на време позват, протокол не вреди. Позивање треба да се констатује у самој исправи о увиђају или у засебном рецепису по коме је он позив примио. У исправи исто тако треба да се каже да је он лично присуствовао увиђају јер се то на други начин не би могло утврдити, пошто окривљени не потписује исправу о увиђају.¹⁾

γ) Исправу о увиђају, у којој треба рећи кад је увиђај вршен, где и шта је на лицу места констатовано, треба да потпишу председник или кмет, чувар и два присутна грађанина.

δ) Овај увиђај дужан је општински суд да спроведе начелнику свога среза у току пет дана од дана његова извршења.

В) Акција начелника среског, која је нужна за уредност протокола јесте свега

¹⁾ У закону се вели: „Шумар, подшумар или чувар шума кад ухвати неког у горосечи или с дрвима на путу из *дрвосече шуме*“. По овоме би изгледало да, ако је чувар ухватио некога на путу из општинске, сеоске, манастирске шуме, онда његов реферат не би вредео. Такво мишљење је јако погрешно. Текст је непотпун услед великог немара са којим је у опште рађен закон о шумама. У истоме чл. 133. вели се даље да ће протокол потписати: „шумар, кмет ит.д. и ако би се и то строго схватило онда не би вредео ни један реферат који потпише *чувар шума* или *подшумар*, већ само шумар. И онда би шумар, административни орган целог округа, требао да обиграва шуме, да хвата горосече, у горосечи или на путу из државне шуме!“

²⁾ Ево још један доказ да они који су израђивали закон о шумама, а на име чл. 133, или нису знали шта су радили, или су правили закон такав, како ће казну сваки горосечац моћи избећи. Закон тражи да оптужени *присуствује* увиђају. Строго тумачећи не би вредео никакав увиђај на коме не би присуствовао оптужени, онако исто као што не би вредео ако не би на увиђају био чувар шума. Нигде се у закону не каже: ако је оптужени звао на увиђај на није хтео доћи, онда се то сматра као да је и дошао. Практика која овако поступа у суштини својој не оснива се на закону. Али се она оснива на прекој нужди, јер пошто ни један горосечац не би увиђају хтео присуствовати, то се онда ни противу једнога не би могао прибавити доказ о кривци.

то да на њему стави свој *аријем*. Дан пријема мора бити најдаље пети дан од дана увиђаја. Сваки даљи рок поништава цео протокол.

(Свршите се)

Живко Топаловић
судски писар.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Г. Влад. Живановић, полицијски писар, пита:

„По чл. 6. закона о пензионом фонду, сви дејствителни чиновници без разлике, плаћају по 6 динара улога за пензион фонд — осигурања ужитка удовица и деце умрлих чиновника, који се улог уредно од сваке месечне плате наплаћује.

Решењем Господина Министра Унутр. дела, кажњен сам губитком једно-месечне плате у корист пензионог фонда за удовице и децу умрлих чиновника. И, кад ми је ова казна наплаћена, онда ми је истовремено узет и месечни улог у 6 динара. Дакле и ако ми је једно-месечна плата одузета у корист пензионог фонда ипак ми је и редован улог, који иде у исти фонд — наплаћен.

По здравом разуму и логичном тумачењу одредбе чл. 5. закона о пензионом фонду, приходи из којих се фонд образује јесте поред осталих и приход од дисциплинских и административних казни, изречених над државним службеницима. Па кад се моја једно-месечна плата уноси у пензион фонд, онда сматрам да за тај месец не треба да платим редован улог у 6 динара.

Молим уредништво да ово изволи објаснити.

— На ово питање одговарамо:

Прво констатујемо, да г. Живановић погрешно мисли: да сви чиновници плаћају месечно с главе на главу по 6 динара на име улога по члану 6. закона о пензионом фонду за удовице и децу умрлих чиновника, јер ова законска одредба сам утврђује дужност плаћања, а о количини улога не говори ништа.

Количина редовног месечног улога одређује се Краљевским Указом у смислу тач. 5. чл. 5. поменутог закона, и према последњем указу она је 6% од месечне плате.

Што се тиче питања: да ли је било места наплати редовног улога кад је цела плата унесена у фонд у смислу тачке 7. поменутог законског наређења, уредништво налази да томе није било места, јер је основни улог везан за плату, коју чиновник прима и из ње се и издваја процентуално, па како у овом случају г. Живановић није имао ништа да прима, јер је цела плата унесена у фонд путем казне, није се из ње ништа могло ни издвојати за редован улог.

Управо онако, како би приватни повериоци, кад би их било, били лишени свога заложног права, пошто је плата путем казне одузета, те није могла за њих служити као заложни објекат, одузета је и могућност наплате редовног улога.

Тражити од дотичног чиновника, да плати из цела ванредни улог и за месеце

кад је цела његова плата одузета баш за тај пензион фонд, било би више него неправда.

Треба се обратити Управи Фондова да погрешно наплаћену суму врати, и она ће, нема сумње, и сама признати неправичност, коју је учинило надлештво, које улог прибира, свакако из бојазни да не одговара за пропуштену дужност.

II

Г. Радојко М. Илијић, учитељ у Белаповици среза качерског, пита:

„Лепо молим уредништво за следеће објашњење: забрањује ли став 2. Чл. 152. зак. о уређењу округа и срезова оним лицима, која су испунила услове из Чл. 58. истог закона, да не могу бити чланови среске скупштине, а која су у каквој јавној државној и у опште плаћеној служби као: свештеници, учитељи, општински писари и т. д.? — Јер су већина општина у овом срезу изабрале за чланове среске скупштине учитеље, писаре општинске и председнике на основу Чл. 144 зак. о уређењу округа и срезова; а њихов је избор поништио начелник среза качерског на основу става 2. Чл. 152. и 110 закона о уређењу уга и срезова?“

— На ово питање одговарамо:

Став други члана 144. закона о уређењу округа и срезова гласи: „за члана среске скупштине може бити изабран сваки онај, који има услове прописане чл. 58. овога закона“, који говори о окружним посланицима.

Чл. 58. опет тражи, да поред година старости (30) сваки мора имати и услове из чл. 53. в. 71. и 105. закона о општинама.

Ако би ова законска наређења довели у везу са чл. 110. закона о уређењу округа и срезова, који поставља ограничење само за чланове окружног одбора, и искључује: народне посланике, председнике, кметове и све чиновнике у државној и у опште плаћеној јавној служби, несумњиво због тога што ови због своје одређене службе не би могли вршити службу чланова окружног одбора, онда би се могло узети да чл. 152. треба да има исто значење које и чл. 110., т.ј. да се ограничење односи само на чланове среског одбора, а да се на среске посланике односи само онај став из чл. 110. који говори да не могу бити лиферанти и предузимачи за рачун среза.

Али кад се ово питање цени само по редакцији става другог чл. 152. овога закона, како у осталом мора и бити, јер се по познатом начелу мора узети да је законодавац у овом члану, као доцнијем, хтео да изрази своју намеру о овом изузећу, онда председници општина, кметови, чиновници, учитељи, свештеници и сви остали који су у каквој јавној плаћеној служби, не могу бити срески посланици, ако своје положаје не напусте.

На сваки начин, законодавац је хтео да прошири ово изузеће код среских посланика, како би с једне стране искључио из редова ових све оне, који би ма у ком погледу могли бити зависни од утицаја државних власти (председници и кметови), а с друге стране да у поло-

жаје среских посланика а евентуално и чланова среског одбора уђу само они, који нису везани никаквом сталном службом, која би трпела штете и уштрба њиховом службом у улози среских посланика и чланова одбора.

Према овоме гледиште среског начелника правилно је.

III

Суд општине варошице Ранке, актом својим Бр. 3147, пита:

„У § 31. Ур дбе о механама и кафанама прописано је, да могу приватни привремено удражљавати крчму у својој згради — механи — које су поред пута и служе искључиво за путнике, а који дозволу даје Г. Министар унутр. дела.

Како у овом законом пропису није објашњено: да ли на те привремене крчме морају дотични имати и лично право — Суд моли уредништво да то објасни?“

— На ово питање одговарамо:

Одобрење, које се даје у смислу § 31. уредбе о механама, важи само за место и равна се оном праву из § 11., 12. и 15. поменутих уредбе.

Према томе, било да у оваквим привременим зградама механише сопственик исте, било закупац, он мора имати и лично право, за које се плаћа такса из т. 73. зак. о таксама.

За право, пак, механисања у згради која нема механско право, наплаћује се такса из т. 75. поменутог закона по 100 динара годишње од сопственика.

IV

Суд општине седларске, актом својим Бр. 1941, пита:

Моли се уредништво да даде следеће објашњење:

„Кад један грађанин има забран до имања свога комшије, које је посејано усевом, па се од истог забрана берићет комшијски оштети, да ли је дужан онај сајбија, да плати штету берићета само онолико, колико какаље забран, или колико лад чини од забрана у дотично засејано имање комшије.

И да ли се ово односи и на ону гору, која је засађена?“

— На ово питање одговарамо:

„О штетама, које се чине усевима и виноградима сађењем багремова око њива и ливада, као и самим забранама постоји распис г. Министра Народне Привреде од 14. јануара 1903. год. ПМ 21903.“

Нека га суд изнађе у својој архиви и из њега ће видети шта му ваља радити у случајевима које истиче

Распис овај штампан је и у бр. 48. „Полицијског Гласника“ за 1905. годину, као одговор под I.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

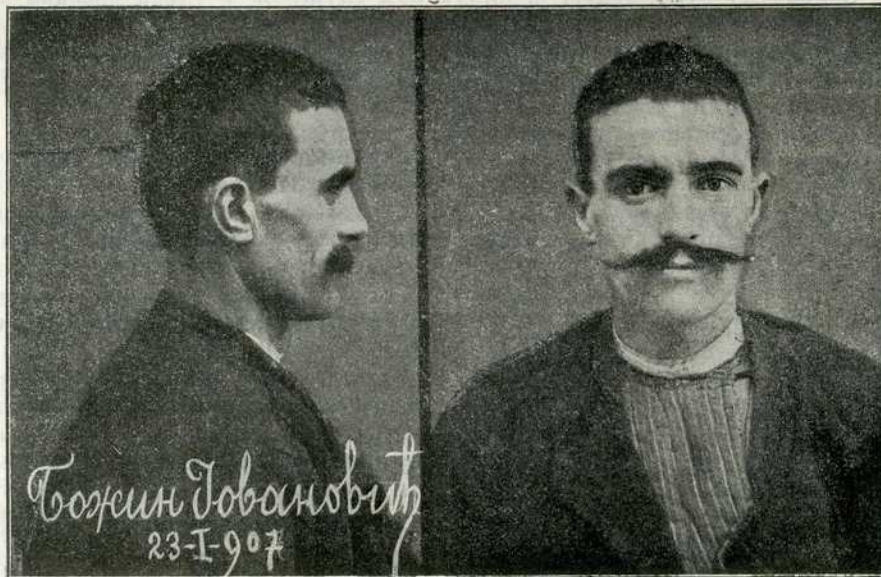
ПОТЕРЕ

Војин Јовановић, коцкар из В. Дренове, који је био у притвору код начелника среза третињског због преваре, побегло је из болнице где је био на лечењу.

Он је стар 32 године, стаса средњег, косе смеђе, очију плавих, брија се. Одео му је грађанско од шајка; на ногама има црвене опанке а на глави црну шубару.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потер-

изказе о своме месту рођења. Час лаже да је родом из Цариграда, час из Солуна, а час из Софије. По свему изгледа да је ово лице препреден коцкар, те се моле они који би што о њему знали да то доставе Управи гр. Београда.

Слика му је из 1907. године, када је био на осуди због крађе. — Денеша начелника среза зајечарског Бр. 20270.

Леон Сејм, слуга, украо је своје газди Сигмунду Аушу, трговцу из Београда, хиљаду динара у новчаницима, па је некуда побегао. Леон је родом из Видина у Бугарској, стар

лице издате, с позивом не означене бројеве акта или денеша.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

М. Аруети, студент из Цариграда, представио је комесару београдске железничке полиције, да му је у конвенционалном возу између Нишота и Ниша украден новчаник са пет напо-

око 20 година, средњег стаса, у ошито смеђ; сумња се да је са лажним пасошем могао прећи у Угарску. — Наноси се фотографија његова ради лакшег проналаска. — Акт Управе града Београда Бр. 55733.

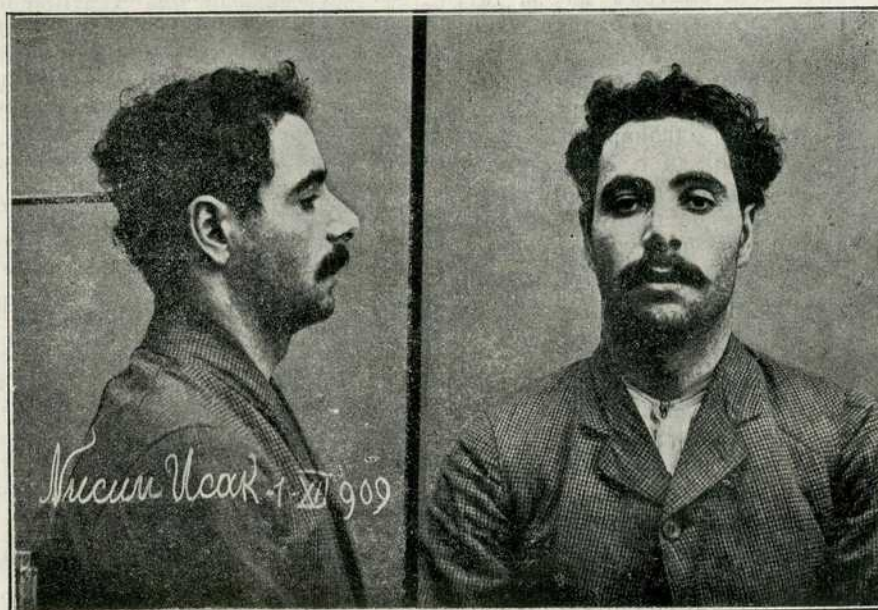
Сима, син Никодија Савића, из Грабовца среза ресавског, украо је Љубомиру Димитријевићу, ондашњем, 640 динара у новчаницама од по 10 динара и 6 динара у сребру, па је побегао.

Сима је стар 20 година, очију црних, у оделу сељачком. — Денеша начелника среза ресавског Бр. 20137.

леона, 10 дин. у новчаница и 9 динара ситнице, за тим један сребри часовник и хамбургски лоз № 22720. Сумњао је на једнога Бугарина који је с њим путовао, али који у Београд није дошао.

Одмах је извештена железничка полиција у Нишу и Пироту и ухваћено је ово лице, које је у Нишу покушало да изврши једну нову цену крађу.

На испиту је казало да се зове Нисим Исак, «трговац са јајима», али сваки час мења

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Гаврило Чуљковић, трговац из Лесковца, изгубио је свој загранични пасош издат од стране начелства округа врањског 13. прошлог месеца под Бр. 19190. Скреће се пажња свима пограничним властима на појаву овог пасоша. — Денеша начелства округа врањског Бр. 19553.

Т Р А Ж Е С Е

Живојин, син Милија Рајчића, из Аранђеловца, 24. прошлог месеца отумарао је из Београда незнано куд. Он је стар 14 година, раста високог, у лицу плав, у оделу грађанском. — Акт Управе града Београда Бр. 54948.

Христа Ђукић, из Борка у срезу посавском, још 22. прошлог месеца отумарао је из родитељске куће незнано куда. Оца је стара 17 година, смеђа, косе риђе, добро развијена. — Акт Управе града Београда Бр. 54922.

Драгољуб, син Лазара Ивановића, из Давидовца среза сврљинског, побегао је од свога газде Алмузиновића, кројача из Ниша. Он је стар 14 година, средњег раста, дежмекаст у сељачком оделу. — Денеша начелства округа нишког Бр. 54776.

Нека све полицијске и општинске власти живо потраже нестала лица и пронађена упуте именованим властима, које су тражење захтевале.

У Х В А Ћ Е Н

Драгослав Ресимић, музикант, чију смо потерницу изнели у прошлом броју «Полицијског Гласника», ухваћен је, те је престала потреба за даљим његовим тражењем.